

Energiemanagement Actieplan

CO2 prestatieladder 3.B.1

Mei 2017

Conform ISO 14064-1

Doel van deze presentatie is : Akkoord op het energiemangement actieplan voor 2017

Inhoud

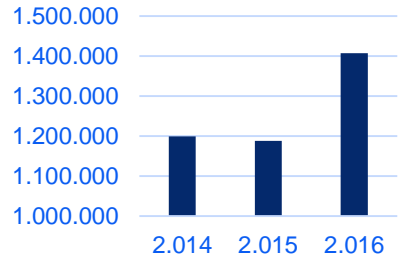
Samenvatting

1. Inleiding
2. Footprint 2016
3. Gerealiseerde reductie
4. Trends en ontwikkelingen
5. KPI 2017
6. Energiemangement actieplan

Samenvatting

Footprint TOTAAL

Footprint Fudura 2016

De overall Footprint van Fudura is in 2016 flink toegenomen ten opzichte van zowel 2014 als 2015. Een flinke toename zien we vooral in het verbruik van onze eigen panden en de gedeclareerde kilometers. Ten opzichte van het aantal FTE in dienst van Fudura, neemt onze uitstoot wel af.

Het overgrote deel van onze uitstoot komt voor uit mobiliteit. Ons eigen wagenpark samen met de gedeclareerde kilometers is goed voor ruim 75% van de totale footprint. Naast deze toename zien we ook een verschuiving. Zo neemt het gebruik van het openbaar vervoer significant toe samen met het elektriciteitsverbruik gerelateerd aan mobiliteit.

Trends en Ontwikkelingen

Fudura zal in 2017 al haar activiteiten zelf uitvoeren. Dit betekent dat onze eigen uitstoot aanzienlijk zal toenemen. Daarentegen zal de uitstoot van Enexis die wij toerekenen aan onze eigen Footprint afnemen. Dit geldt voor Mobiliteit, Gebouwen en Afvalmanagement.

Overall betekent dit dat we steeds meer inzicht krijgen in onze werkelijke uitstoot. Het project afvalmanagement loopt nog. Het streven is dat per 31-12-2017 de nieuwe situatie is geïmplementeerd. Dit betekent dat Fudura haar eigen afvalstromen gescheiden heeft van die van Enexis en zelf de rapportages daarvan ontvangt rondom de kosten, opbrengsten en CO2.

Energiemanagement actieplan

Naast de KPI van 6% reductie in haar mobiliteit tov 2014, hebben we ook de ambitie om 3% van onze overall footprint te reduceren ten opzichte van 2015.

Dit kunnen we gaan realiseren door onze gebouwen te verduurzamen. Dit op basis van advies / uitkomsten van Energy Navigator.

Doordat we per 1 januari 2018 ook afvalmanagement voor Fudura ingeregeld zullen hebben, zal het mogelijk zijn om ook hier volledig inzicht te krijgen en te gaan sturen op het reduceren van deze uitstoot.

Fudura gelooft in een toekomst waarin we efficiënt en eerlijk met energie omgaat. Daar willen wij aan bijdragen, niet door voor onze klanten duurzamere oplossingen te bieden, maar ook door hier een voorbeeld rol in te vervullen en daarom actief onze eigen footprint te reduceren.

Van het MT

Met de CO2 prestatieladder worden bedrijven uitgedaagd en gestimuleerd om inzicht te hebben in de eigen CO2 uitstoot en concrete doelstellingen en acties op te stellen om deze te verminderen. Om dit inzicht te krijgen en structureel te werken aan reductie, kent de CO2 prestatieladder 4 invalshoeken.

Invalshoek A: Inzicht

Inzicht in de eigen uitstoot van directe, indirecte en eventueel ketenemissies

Invalshoek B: Reductie

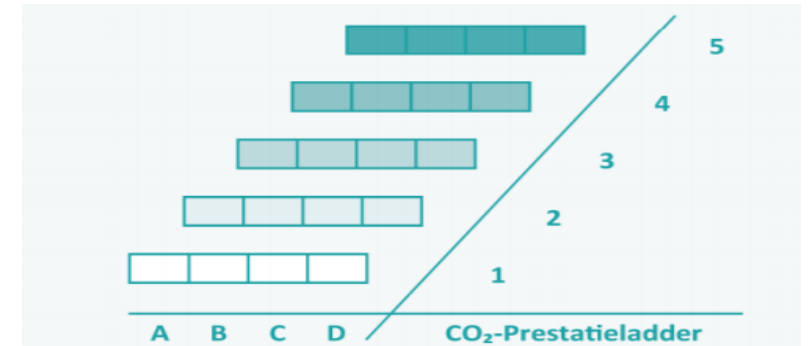
Structureel en doelmatig werken aan reductie van de emissies

Invalshoek C: Transparantie

Intern en extern communiceren over reductiedoelstellingen en resultaten

Invalshoek D: Participatie

(actieve) deelname aan verduurzamende activiteiten voor en in de keten

Naast het feit dat we vanuit Enexis Groep een duidelijke KPI rondom reductie van mobiliteit nastreven, heeft Fudura een eigen overall KPI van -3% geformuleerd. Dit om het duurzame karakter en het feit dat wij bij willen dragen aan de energietransitie extra kracht bij te zetten. Het realiseren van deze KPI's vereist structurele aandacht en een doordachte aanpak.

Het energiemanagement actieplan is de realisatie van onderdeel 3.B.1. Het is een weergave van wat Fudura in 2017 zal gaan doen om haar doelstellingen met betrekking tot CO2 reductie te realiseren.

Rene Pruijssers

Directeur Fudura BV

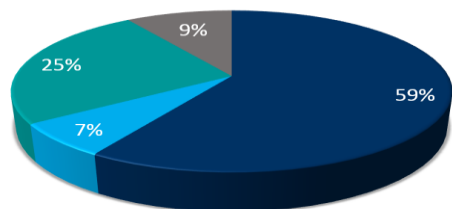
CO2 Footprint Fudura BV - Trede 3

		2014 - CO2	2015 - CO2	2016 - CO2
Scope 1	Aardgasgebruik gebouwen	35.334	38.332	56.839
	Mobiliteit Fudura - lease	571.968	554.502	552.756
	TOTAAL Scope 1	607.303	592.834	609.595
Scope 2	Elektriciteit verbruik gebouwen	15.718	12.953	37.608
	Elektriciteit verbruik Fudura E-auto's	473	4.280	9.373
	Mobiliteit Dienstreizen	88.986	96.424	109.889
	Mobiliteit Openbaar vervoer	8.407	9.141	15.528
	Mobiliteit Vliegreizen	1.034	2.814	6.462
	Mobiliteit WW verkeer	136.095	125.329	135.902
	Bijdrage Enexis BV	259.326	253.947	351.720
	TOTAAL Scope 2	510.038	504.888	666.482
Scope 3	Aangekochte goederen en diensten			
	Kapitaal goederen			
	Brandstof en energie gerelateerde activiteiten anders dan scope 1 en 2			
	Upstream Transport en distributie			
	Afval geproduceerd tijdens bedrijvigheid	81.750	90.554	131.313
	Dienstreizen	SCOPE 2	SCOPE 2	SCOPE 2
	Woon- werkreizen	SCOPE 2	SCOPE 2	SCOPE 2
	Emissie uit eigendommen in een leaseconstructie			
	Downstream Transport en distributie			
	Verwerking van verkochte producten			
	Gebruik van verkochte producten			
	Afdanking van verkochte producten			
	Eigendommen in Lease (down-stream)			
	Franchisenemers			
	Investerings			
	TOTAAL Scope 3	81.750	90.554	131.313
TOTALE FOOTPRINT		1.199.091	1.188.277	1.407.390

Footprint 2016 II

De totale Footprint van Fudura in 2016 was ruim 1.407 ton CO₂. In 2015 was er sprake van een daling ten opzichte van 2014. Deze daling is in 2016 omgeslagen naar een stijging van ruim 17% tov het basis jaar 2014

Footprint Fudura BV 2016

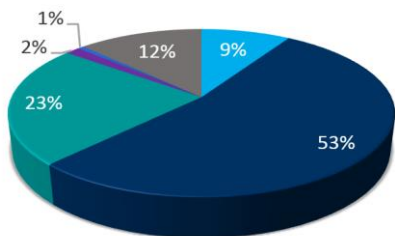

■ Mobiliteit ■ Gebouwen ■ Enexis ■ Afval

Van de overall Footprint van Fudura is meer dan de helft afkomstig vanuit Mobiliteit. Mobiliteit is in deze een optelsom van lease (waarvan een steeds groter wordend deel Elektriciteit), dienstreizen, OV, vliegverkeer en woon/werkverkeer.

Een kwart is gerelateerd aan activiteiten die door derden uitgevoerd zijn ten behoeve van Fudura BV. Dit is meer dan gedacht wat kan komen doordat er vorig jaar ongeveer 6 milj extra aan Enexis is betaald in het kader DVO en overige dienstverlening

Fudura BV minus Enexis BV

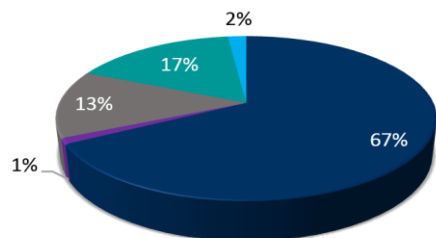

■ Gebouwen ■ Lease ■ Gedecl km ■ OV ■ Vliegen ■ Afvalman

Wanneer we kijken naar de footprint van Fudura zonder deze dan valt op dat de bijdrage van afval stijgt van 9% naar 13%.

Waar voorheen Enexis Groep volledig de huisvesting van Fudura organiseerde, wordt dit nu voor een deel zelf gedaan. Om die reden vallen niet alle locaties van Fudura binnen de overeenkomst mbt duurzame Energie van Enexis Groep. Dit veroorzaakt een onnodige toename in uitstoot van onze huisvesting.

Mobiliteit

■ Lease ■ Lease E ■ Dienst ■ Woon/Werk ■ OV

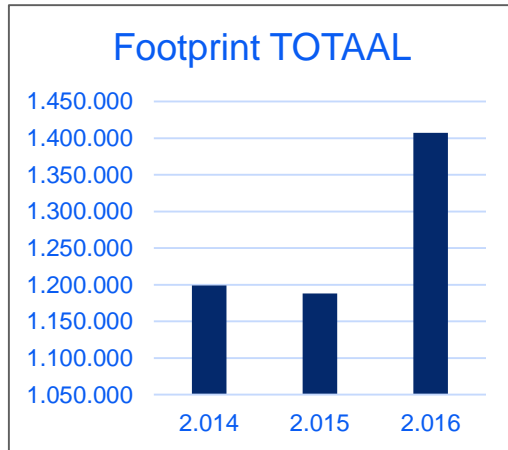
De uitstoot van Fudura gerelateerd aan mobiliteit bestaat uit:

- Lease
- Lease E
- Dienstreizen (km)
- Woon/werk (km)
- OV
- Vliegen

Hoewel dit nog steeds het grootste deel van de uitstoot van Fudura omvat, zien we ten opzichte van 2014 een verdubbeling in het gebruik van het openbaar vervoer en neemt ook het gebruik van E-auto's aanzienlijk toe.

Gerealiseerde reductie

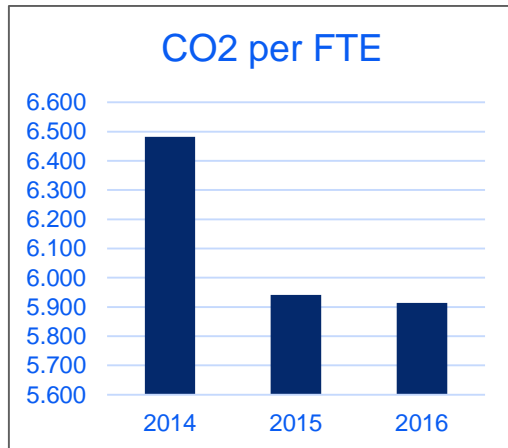
De overall Footprint van Fudura laat ten opzichte van 2014 en 2015 een flinke stijging zien. Ten opzichte van het aantal FTE in dienst en de afdracht van Fudura aan derden is er wel sprake van een daling.

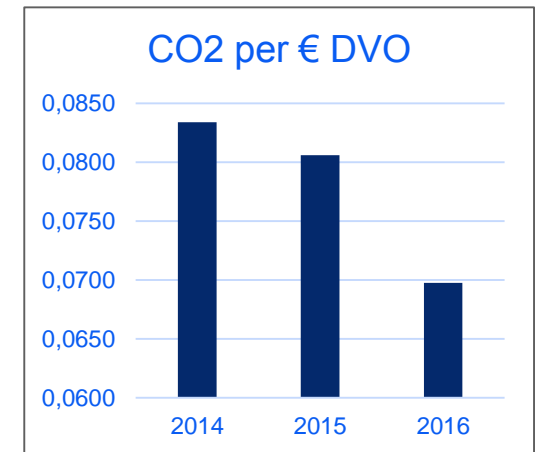
Wanneer we naar de absolute footprint van Fudura kijken, zien we dat deze in 2016 aanzienlijk is gestegen. Was er in 2015 sprake van een lichte daling ten opzichte van 2014, in 2016 is deze trend helaas verdwenen.

Het over grote deel van de footprint komt voort uit mobiliteit. Door de grotere bijdrage aan derden in 2016 ten opzichte van 2015 en 2014, is dit deel aanzienlijk toegenomen.

Wanneer we de overall uitstoot vergelijken met de bijdrage van Fudura door middel van DVO's aan de Groep zien we dat hier nog steeds sprake is van een flinke daling. Per euro die door middel van DVO aan de Groep is betaald, is de uitstoot in 2015 met ruim 3% gedaald en in 2016 zelfs met ruim 16% gedaald.

Ook het aantal FTE wat in dienst is bij Fudura is in 2016 toegenomen ten opzichte van 2014. Wanneer we de uitstoot dan ook per FTE bekijken is ook hier sprake van een daling. In 2015 ging het om een reductie van 8,3% waarbij het in 2016 om een reductie van 8,6% ging.

Hoewel de overall Footprint toeneemt, neemt deze ten opzichte van belangrijke factoren die direct invloed hebben op de totale uitstoot af.

In het strategische plan van Fudura ligt de focus in 2017 op drie thema's: omzetgroei door nieuwe producten, omzetgroei uit bestaande klanten en/of producten en het verlagen van Cost to Serve.

Uit de directiebeoordeling 2017

Vanuit de externe omgeving van Fudura zijn er in 2016 verschillende ontwikkelingen geweest die een grote impact hadden op onze organisatie. VET / STOOM is daarvan de grootste geweest. Verder had deze wetgeving als impact dat alle activiteiten van Fudura gescheiden moesten worden van die van Enexis BV. Alle vlakken waarbij er sprake zou kunnen zijn van eventuele uitwisselingen van informatie moesten gesplitst worden.

De impact die dit heeft op de strategie van Fudura is ook niet te onderschatten. Werd er in 2014 gekozen voor een heldere focus strategie gericht op meetdiensten en verhuur, voor 2017 zal de herijkte strategie voor Fudura gelden waarin Fudura steeds meer op eigen benen komt te staan en de afstand tot de netbeheerder groter zal worden.

Verwachtingen uitstoot in 2017

Fudura zal in 2017 al haar activiteiten zelf uitvoeren. Dit betekent dat onze eigen uitstoot aanzienlijk zal toenemen. Daarentegen zal de uitstoot van Enexis die wij toerekenen aan onze eigen Footprint afnemen. Dit geldt voor Mobiliteit, Gebouwen en Afvalmanagement.

Overall betekent dit dat we steeds meer inzicht krijgen in onze werkelijke uitstoot. Het project afvalmanagement loopt nog. Het streven is dat per 31-12-2017 de nieuwe situatie is geïmplementeerd. Dit betekent dat Fudura haar eigen afvalstromen gescheiden heeft van die van Enexis en zelf de rapportages daarvan ontvangt rondom de kosten, opbrengsten en CO2.

De KPI voor 2017 heeft net als die van vorig jaar drie verschillende onderdelen.
De KO is het behalen van de Groeps KPI en het behouden trede 3 CO2 prestatieladder

1 Realiseren van 6% reductie ten opzichte van 2014 (Per FTE)

- Het gaat in deze KPI enkel om de CO2 gerelateerd aan mobiliteit
 - Personenlease
 - Woon/werk
 - Dienstk
- Bedrijfswagens zijn buiten scope van deze KPI
- Deze KPI is op niveau van Enexis Groep afgestemd
 - Enexis Groep heeft zichzelf als doel gesteld om ieder jaar 2% te reduceren
- Deze KPI wordt centraal vanuit ENDW gemonitord en maandelijks gerapporteerd

3 Behouden trede 3 CO2 prestatieladder

- Fudura heeft ervoor gekozen in 2017 terug te gaan van trede 4 naar trede 3.
- Dit vooral omdat Fudura Duurzaam is over gegaan in een eigen BV – Enpuls.
- Hierdoor ligt er vanuit Fudura zelf minder focus op verduurzaming en is Fudura minder vanzelfsprekend actief in haar keten.
- Doel is zonder afwijkingen de audit te doorlopen
 - Indien er wel constatering zijn om deze tijdig af te handelen

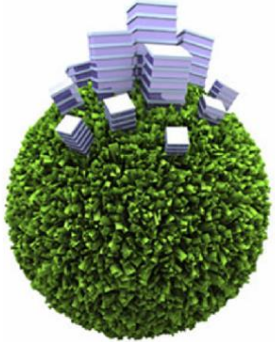
2 Realiseren van 3% reductie op de overall Footprint

- Deze KPI omvat alle uitstoot van Fudura
 - Scope 1 – Directe emissie
 - Scope 2 – Indirecte emissie
 - Scope 3 - Afval
- Het gaat in deze om een KPI alleen voor Fudura BV met als doel een uitdagende KPI te hebben
- Deze KPI wordt halfjaarlijks gevolgd door een tussentijdse Footprint op te stellen
- Deze tussentijdse Up-date zal enkel de door Fudura direct te beïnvloeden emissie omvatten
 - Gebouwen
 - Mobiliteit
- Dit doordat de componenten die van Enexis Groep afgeleid worden slechts 1x per jaar berekend worden. (dit betreft tot nu toe ook afval)

Focus voor verbetering

Vanuit de footprint van Fudura blijkt dat er op diverse gebieden verbeter mogelijkheden zijn. Dit zijn aller eerst onze eigen gebouwen en afvalmanagement. Ook voor mobiliteit zijn er nog voldoende verbetermogelijkheden die we kunnen gebruiken om zo de reductie KPI van 6% te behalen.

Duurzame maatregelen gebouwen Fudura

Verduurzamen van onze eigen panden door:

- Borgen dat alle locaties van Fudura (ook de nieuwe) vallen binnen de overeenkomsten van Faciltiy Management mbt duurzame energie
- Pilot Energy Navigator om te komen tot concrete verbetermaatregelen waarmee we onze eigen panden kunnen verduurzamen (en kunnen laten stijgen in energie label)

Afvalmanagement

Fudura gaat zelf haar afvalmanagement regelen. Dit houdt in dat wij

- Eigen rapportages gaan ontvangen mbt soort afval en hoeveelheden
- CO2 uitstoot gerelateerd aan het verwerken van ons afval
- Eigen factuurstromen met kosten van afvalverwerking specifiek voor Fudura incl mogelijke opbrengsten die hieruit voortkomen.

Mobiliteit

6% reductie ten opzichte van de uitstoot over 2014.

- Vergroten van het gebruiken van Skype.
 - Hoe is het huidige gebruik, hoe is de beleving en hoe kunnen we het gebruiken hiervan vergroten
 - Meten per 01-01-2018 in welke mate het gebruiken van Skype daadwerkelijk is toegenomen.
- Implementeren nieuwe leasebeleid. Nieuwe auto's die in de lease komen bij voorkeur hybride of volledig elektrisch.
 - Toename in % auto's die elektrisch of hybride zijn

Energiemanagement actieplan 2017

Om de doelstellingen voor 2017 te halen, richten we ons op het verduurzamen van onze gebouwen, het realiseren van eigen afvalmanagement en het verder reduceren van onze uitstoot mbt mobiliteit

Energiemanagement actieplan

Directe emissies als gevolg van de kernactiviteiten van Fudura B.V. - Onderdeel van Enexis N.V.

Omschrijving / Doel	Maatregel	Actie	Output	Monitoring	Impact	Verantw.	Status
3% reductie op overall Footprint tov 2016	Opnemen van eigen panden in duurzame energiecontracten van Enexis Groep	Panden die nog niet zijn opgenomen in duurzame energie overeenkomsten van Enexis Groep opnemen	100% van de Fudura panden zijn opgenomen en gebruik groene energie (Gas en Elektra)	Facility Management	6% reductie voor de panden waar nog geen groene energie wordt gebruikt. 6% minder uitstoot dan wanneer er "grijze energie" wordt gebruikt	AFSTEMMEN	NOG GOEDKEURING IN MT
		Borgen dat nieuwe panden binnen de duurzame energie overeenkomsten van Enexis Groep worden opgenomen.		Bevestiging dat panden van Fudura zijn opgenomen onder overeenkomsten duurzame energie			
	Energy Navigator	Pilot Energy Navigator doen voor onze eigen panden.	Advies mbt verduurzamen van onze eigen panden	1. Energie Benchmark - rapportage voor alle panden 2. Energie analyse - rapportage voor alle panden 3. Voorstel besparende maatregelen 4. Analyse nadat maatregelen zijn genomen, wat is de verbetering	Afhankelijk van advies van Energy Navigator	Marketing & Sales	NOG GOEDKEURING IN MT
		Implementeren advies Energy Navigator	Verduurzamen eigen panden Fudura				
	Afvvalmanagement Fudura	Opzetten project organisatie - Bespreken plan van aanpak in MT Operations - Benoemen verantwoordelijke In kaart brengen huidige afvalstromen - Herten - Geleen - Assen - Zwolle Bepalen soort afval + reductiepotentieel - Bouw / Sloopafval (puin, PVC, metalen) - Bedrijfsafval (papier, glas, keukenafval, kunststof, hout, overig) Bepalen gewenste situatie - wat moeten we zelf regelen - wat zal via Enexis blijven lopen Doorlopen inkooptraject - samen met Enexis doorlopen van aanbesteding - na gunning met leverancier bepalen van gewenste dienstverlening Implementatie - Opstellen en vastleggen processen, procedures en werkinstructies - Coördineren afvalmanagement (per regio) - Beleggen afvalmanagement - vaste verantwoordelijke	Plan van aanpak incl tijdsplan Project verantwoordelijke benoemd	Voortgangsrapportage naar MT Fudura Per 01-01-2018 afvalmanagement geïmplementeerd voor Fudura - eigen afvalrapportage (hoeveelheden en wat) - eigen rapportage CO2 - eigen facturatie	5% reductie ten opzichte van uitstoot zoals nu afgeleid van Enexis	Business Support Mitra Khanpour	GEREED
			Overzicht huidige afvalstromen (per regio)				GEREED
			Overzicht kg / CO2 uitstoot per soorten afval				GEREED
			Scenario's met betrekking tot het zelf regelen van afvalmanagement				GEREED
			Leverancier is gekozen Samen met leverancier gewenste dienstverlening bepaald				LOOPT
			Waar mogelijk en gewenst regelt Fudura zelf haar afvalmanagement Eigen overzicht CO2 uitstoot gerelateerd aan afval (periodieke rapportage vanuit leverancier) Processen, procedures rondom afvalmanagement				LOOPT
6% Reductie Mobiliteit	Verder benutten van mogelijkheden skype	Onderzoeken van mogelijkheden Skype - wat zijn mogelijke drempels waar men nu tegenaan loopt? - wat kunnen we hieraan doen?	Verbeteren gebruik van gebruik digitale middelen - minder reizen door gebruik digitaal vergaderen	0-meting : gebruik van Skype - hoe vaak en gebruiksgemak	3% verbeteren van de huidige reductie Totale reductie mbt mobiliteit - 7% tov 2014	Borgen in Fudura College	NOG GOEDKEURING IN MT
		Opnemen van Skype in - Fudura College - Kwartaalbijeenkomsten		1-meting - meten van verbeteringen			
	Benutten nieuwe leasebeleid mbt E-auto's	Elektrisch rijden - benutten van mogelijkheden nieuwe leasebeleid - stimuleren van E-auto's als leaseauto	X% meer E-auto's in het wagenpark van Fudura	Toename in % hybride en E-auto's in wagenpark Fudura	80% reductie in CO2 uitstoot per auto die vervangen wordt door een E-auto		NOG GOEDKEURING IN MT